

Maria Mucha, Barbara Stolpiak, Jan Żak

Huta Stara, gm. Grodziec, woj. konińskie. Stanowiska I i II

Informator Archeologiczny : badania 14, 235-236

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z ciekawszych zabytków należy wymienić liczne fragmenty malowanych kafli oraz naczyń, kilkanaście fragmentów XVIII-wiecznych glinianych fajek, gliniany gwizdek w formie koguczka oraz XVIII-wieczne szklane naczynie w kształcie klepsydry.

Większość zabytków pochodzi z XVII i XVIII wieku.

Badania będą kontynuowane.

HUTA STARA, gm. Grodziec
woj. konińskie
Stanowiska I i II

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza
Katedra Archeologii Polski
w Poznaniu

Badania prowadziły mgr Maria Mucha /autorka sprawozdania/ i mgr Barbara Stolpiak pod naukowym kierownictwem prof. dr. hab. Jana Żaka. Finansowali UAM w Poznaniu oraz Urząd Wojewódzki, Wydział Kultury i Sztuki w Koninie. Pierwszy sezon badań. Nowożytna huta szkła /XVIII wiek/.

Badania wykopaliskowe w Hucie Starej stanowiły szósty z kolei /po eksploracji stanowisk hutniczych w Bukowie i Hucie Łukomskiej/ sezon prac terenowych prowadzonych przez Katedrę Archeologii UAM w Poznaniu w ramach studiów nad hutnictwem szkła w Wielkopolsce. Miały one na celu m.in. weryfikację i uzupełnienie skąpych danych archiwalnych dotyczących hut w rejonie Grodzca funkcjonujących zarówno w pierwszej jak i w drugiej połowie XVIII wieku.

Stanowisko I - położone jest na nieznanym wyniesieniu terenowym /pole uprawne/ w odległości około 20 m na północny zachód od drogi prowadzącej przez Hutę Starą i około 100 m na północny zachód od drogi przez Hutę Nową do Lipic. Wyeksplorowano powierzchnię liczącą 225 m² na której odkryto m.in. obiekt stanowiący rumowisko najprawdopodobniej pieca do wytopu szkła kształtu nieregularnie owalnego z nieznanym wyodrębnieniem partii południowo-zachodniej, usytuowany na osi NE-SW o wymiarach 4,0 m x 8,5 m. Wypełnisko w postaci misowatego zagłębienia o miąższości maksymalnej 0,95 m zajmuje w górnych partiach obiektu rozkruszona cegła i polepa, a poniżej nich zalega warstwa pomarańczowego i różowego przepalonego piasku. W północno-wschodniej części obiektu pod warstwą gruzu odsłonięto skupisko różnej wielkości kamieni, w tym kilka głazów. W odległości około 1,0 m od pieca na NE i SW zlokalizowano dolne partie obrobionych słupów, które wraz z odkrytymi przepalonymi i zbutwiałymi szczątkami drewna oraz śladami spaleniźny stanowią pozostałości po drewnianej zabudowie huty. Eksploracja warstwy próchniczej i obiektów dostarczyła materiału w postaci bryłek surowca, spleków szklarskich, masy szklanej, fragmentów donic, naczyń szklanych i glinianych, szkła taflowego oraz fragmentów narzędzi, w tym piszczełi. Znalaziono również monetę Stanisława Augusta z 1766 r.

Stanowisko II - położone przy skrzyżowaniu drogi prowadzącej przez Hutę Starą z drogą do Nowej Huty i Lipic /bezpośrednio po jej lewej stronie/. Zajmuje nieznaczne wyniesienie terenowe /pole uprawne/ opadające ku południowi i południowemu zachodowi w kierunku Strugi a od północy otoczone łąkami. Wyeksplorowano powierzchnię obejmującą 262,5 m². Na tle warstwy ciemnobrunatnego piasku w różnym stopniu przemieszanego ze spalenizną, z fragmentami polepy, cegieł, naczyń glinianych, bryłek surowca, spleków szklarskich, masy szklanej, donic i gotowych wyrobów szklanych ukazały się dwa obiekty stanowiące pozostałości po fundamentach urządzeń produkcyjnych huty-piecach. Jeden z nich usytuowany na linii N-S kształtu w przybliżeniu nieregularnie prostokątnego długości 7,5 m szerokości 1,0 - 2,0 m ma postać misowatego zagłębienia do 0,45 m, w partii stropowej wypełnionego zbitą polepą, częściowo piaskiem brunatnym przemieszanym ze spalenizną, z grudkami polepy i fragmentami cegieł a poniżej - przepalonym piaskiem barwy pomarańczowej. Miejscami wzdłuż boków obiektu zlokalizowano warstwy gliny i jeden dołek posłupowy z resztkami zbutwiełego drewna. Drugi obiekt odkryty w odległości 5,5 m na E od pierwszego, usytuowany na osi E-W kształtu nieregularnie owalnego o wymiarach 2,5 x 3,0 m ma postać nieregularnego zagłębienia o miąższości 0,20 - 0,40 m wypełnionego piaskiem przepalonym pomarańczowym, przemieszanym miejscami z piaskiem brunatnym, ciemnobrunatnym, spalenizną, z grudkami polepy i cegieł. Z obiektów odkrytych na stanowisku I i II wydobyto liczny materiał źródłowy związany z działalnością produkcyjną hut.

Materiały uzyskane w trakcie prac wykopaliskowych są przechowywane w Katedrze Archeologii UAM.

INOWŁODZ
woj. piotrkowskie
Zamek, mury miejskie

patrz
późne średniowiecze

JANOWIEC
woj. lubelskie

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Lublinie

Badania prowadziła mgr Maria Supryn
/autorka sprawozdania/ oraz mgr Jerzy
Cichomski, mgr Edmund Mitrus, Łukasz
Rejnowicz. Finansowało Muzeum w Kazimierzu
Dolnym. Czwarty i piąty sezon
badań. Zamek /XVI-XX wiek/.

Prace prowadzono w rejonie usytuowanego po wschodniej stronie założenia, wjazdu na zamek. Kolejne wykopy badawcze: X, XII,